

P. M. Krawczyk + P. A. Borek + K. Kasper

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

OS-I.721.10.3.2021.MS

Rzeszów, 2021-03-19

**Szanowni Państwo
Starostowie, Wójtowie,
Burmistrzowie, Prezydenci
Miast i Gmin
Województwa Podkarpackiego**

Zwracam się do Państwa z ogromną prośbą o zaangażowanie w realizację Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, jako kluczowe dla jego efektywnej realizacji, z uwagi na fakt, że to właśnie samorząd lokalny bezpośrednio współpracuje z mieszkańcami, zna ich potrzeby oraz trudności w zakresie możliwości uzyskania dofinansowania na realizację przedsięwzięć proekologicznych. Z tego względu, tak ważne jest podjęcie przez Państwa współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie (WFOŚiGW), który jest instytucją przyjmującą i oceniającą wnioski w ramach Programu, m.in. poprzez uruchomienie i prowadzenie punktu informacyjno - konsultacyjnego „Czystego Powietrza”.

Dzięki takiemu rozwiązaniu, każdy mieszkaniec gminy może zostać kompleksowo obsłużony w gminie, począwszy od wydania zaświadczenia o dochodach na jednego członka w jego gospodarstwie domowym, a skończywszy na pomocy przy wypełnianiu i złożeniu wniosku o dofinansowanie.

Dodatkowym atutem jest fakt, że obecnie wprowadzono możliwość zawarcia porozumienia na przekazanie środków finansowych dla gminy na obsługę tych zadań. Jest możliwe pozyskanie przez gminę:

- Dodatkowych środków w kwocie do 30 000 zł na uruchomienie i prowadzenie punktu informacyjno- konsultacyjnego Programu „Czyste Powietrze”.
- Zwiększono o 50 zł (czyli do 150 zł) kwotę za każdy złożony wniosek o dofinansowanie na podwyższonym poziomie dofinansowania (dla osób o niższych dochodach), a także możliwa jest refundacja kosztów poniesionych przez gminę w wys. 50 zł za każdy obsłużony wniosek o standardowy poziom dofinansowania.

- Gmina może otrzymać również kwotę w wysokości 150 zł za wniosek o podwyższonym poziomie dofinansowania złożony w ramach Programu, zawierający Zaświadczenie wydane przez Gminę o dochodach, który został przekazany do WFOŚiGW za pośrednictwem Gminy.
- Gmina otrzyma kwotę w wysokości 75 zł za wniosek o podwyższony poziom dofinansowania złożony w ramach Programu, który został przekazany do WFOŚiGW za pośrednictwem Gminy, ale Zaświadczenie zostało wydane przez inną gminę z uwagi na fakt, że adres zamieszkania Wnioskodawcy jest inny niż położenie budynku.
- Gmina również otrzyma kwotę w wysokości 75 zł za wniosek o podwyższonym poziomie dofinansowania zawierający Zaświadczenie wydane przez Gminę, złożony w ramach Programu bez pośrednictwa Gminy.

Przewidziano także nagrody i bonusy dla najbardziej aktywnych gmin. Dzięki porozumieniu z WFOŚiGW gmina zyskuje również bezpłatne szkolenia z zakresu Programu, dzięki którym urzędnicy gminni posiadają szeroką wiedzę, stanowiącą wsparcie dla mieszkańców przy identyfikowaniu potrzeb i możliwości związanych z korzystaniem z Programu.

Udział gminy w pozyskiwaniu mieszkańców podejmujących się modernizacji posiadanych budynków, w tym w szczególności wymiany starych kotłów na paliwo stałe wpisuje się w zadania jakie określone zostały w naprawczym programie ochrony powietrza czy w obowiązującej uchwale antysmogowej.

Pragnę przypomnieć, że aktualnie obowiązujące na terenie województwa podkarpackiego programy ochrony powietrza (dla strefy miasto Rzeszów i strefy podkarpackiej), uchwalone przez Sejmik Województwa Podkarpackiego we wrześniu 2020r., zostały opracowane w odpowiedzi na zarzuty Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, który w wyroku C-336/16 z 22 lutego 2018r. stwierdził, że Polska naruszyła prawo Unii w dziedzinie jakości otaczającego powietrza poprzez występujące przekroczenia, co jest zagrożone karą finansową, a podejmowane dotychczas działania były niewystarczające.

Podkreślam również, że według diagnozy zawartej w ww. programach, główną przyczyną występujących przekroczeń, a więc zagrożenia zdrowia i życia mieszkańców jest spalanie paliw stałych w tym węgla kamiennego w starych kotłach w budownictwie jednorodzinym. W związku z taką diagnozą, jako podstawowe, wskazano działanie „Ograniczanie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ogrzewania indywidualnego”, zmierzające do obniżenia stężeń zanieczyszczeń na terenie strefy podkarpackiej i strefy miasto Rzeszów przez zmianę sposobu ogrzewania w lokalach ogrzewanych indywidualnie niskosprawnymi kotłami lub piecami na paliwo stałe. Dodatkowym działaniem jest „Stworzenie przez samorząd gminny systemu wsparcia wymiany źródeł ciepła na ekologiczne dla osób fizycznych”, które zgodnie z opisem w programach powinno polegać m.in. na wnioskowaniu o środki finansowe z programów NFOŚiGW oraz innych (np. STOP SMOG) w celu wspierania mieszkańców w realizacji działania.

Oprócz naprawczych programów ochrony powietrza na terenie województwa obowiązuje uchwała Nr LII/869/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 kwietnia 2018r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa podkarpackiego ograniczeń w zakresie instalacji, w których następuje spalanie paliw (tzw. uchwała antysmogowa), która ma na celu wspomaganie działań wynikających z programów ochrony powietrza. W efekcie tej uchwały do końca bieżącego roku na terenie całego województwa mieszkańcy powinni wymienić wszystkie kotły na paliwo stałe mające ponad 10 lat.

Dlatego gmina jako jednostka samorządu terytorialnego, wspierając mieszkańców, ma szansę podejmować zdecydowane działania na rzecz poprawy jakości powietrza poprzez obsługę i właściwą koordynację wymiany źródeł ciepła, ewentualne zachęty finansowe lub doradztwo w tym zakresie oraz rzeczową edukację (w tym dotyczącą skutków zdrowotnych).

Ponadto podejmowanie przez gminy działań naprawczych zawartych w programach ochrony powietrza, wpisuje się w zadania własne gmin, jako jednostek samorządu terytorialnego, wynikające z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020r. poz. 713, 1378), który stanowi, że do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty m. in. w zakresie ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej.

Uchwalenie aktów prawa miejscowego, tj. uchwały antysmogowej i programów ochrony powietrza ma na celu poprawę jakości powietrza w województwie podkarpackim, a co za tym idzie poprawę zdrowia i jakości życia mieszkańców. Tym samym z punktu widzenia samorządów chcących wspierać mieszkańców w realizacji zadań wynikających z ww. uchwał ważne jest stworzenie możliwości współpracy z WFOŚiGW w Rzeszowie.

Z up. MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA

Anna Huk
CZŁONEK ZARZĄDU

Otrzymują:

1. Adresat;
2. a/a